

Tyresö kommun
KSF/Tekniska kontoret

TJÄNSTESKRIVELSE

2009-06-16

1 (6)

Diarienummer
2009 KSM0265

Kommunstyrelsen

**Samråd kring förslag till förvaltningsplan, miljö-
kvalitetsnormer, åtgärdsprogram och miljökon-
sekvensbeskrivning för norra Östersjöns vatten-
distrikt**

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar tekniska kontorets förslag till svar som yttrande över samrådshandlingar om vattendirektivet från Vattenmyndigheten i norra Östersjöns vattendistrikt.

KSF/Tekniska kontoret

Åke Skoglund
Teknisk chef

Elisabeth Argus
Stadsbyggnadschef

Sammanfattning

Vattenmyndigheten för distrikt Norra Östersjön har skickat ut förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram samt miljökonsekvensbedömning på remiss.

Allmänt är det ett stort och grannliga utredningsarbete som utförts av Vattenmyndigheten för att få fram ovanstående dokument. Tyvärr saknas handfasta åtgärdsförslag på hur arbetet kan bedrivas lokalt och vad som kan krävas för olika belastningar på vattenmiljön. Det har fokuserats för lite på de tätortsnära sjöarna och vattendragen som har stor andel dagvatten inom tillrinningsområdet, vilket vi på många håll arbetar med inom Mälardalen.

Tyresös samlade bedömning över samrådshandlingarna är främst att ett bättre alternativ vore att "god ekologisk status" tillämpas som ett miljömål. Detta bör kunna resultera i minst lika effektivt utfört vattenmiljöarbete som att tillämpa statusbedömningen som miljökvalitetsnorm.

Tyresös redovisade vattenförekomster har bedömts hålla måttlig respektive otillfredsställande ekologisk status och har förvisso givits förlängd tid för att uppnå målen, från innevarande sexårscykel till och med utgången av 2015 till utgången av nästkommande cykel vid 2021. Trots detta kvarstår ändå faktum att för många av Tyresös vattenförekomster kommer inte denna utvidgade tidsram att räcka till. Motsvarande förhållande gäller även för många andra övergödda och tätortsbelastade vattenförekomster i andra delar av Sverige varför en tillämpning av direktivet genom antagande av juridiskt bindande miljökvalitetsnorm för god ekologisk status kan bli försvårande för genomförande av åtgärder och hur snart en bättre vattenstatus kan uppnås.

Förslaget till prispolitik som kommer under 2010 och redovisar hur kommuner och andra aktörer inom arbetet med Vattendirektivets genomförande ska kunna finansiera åtgärderna är en viktig pusselbit i det framtidsytande vattenvårdsarbetet.

Beskrivning av ärendet

Införandet av vattenförvaltningen, det vill säga det svenska genomförandet av EU:s vattendirektiv, innebär att hela riket ska kartläggas och analyseras vad gäller alla vatten som uppfyller kriterierna för att vara en vattenförekomst. I arbetet ingår att fastställa mål och kvalitetskrav, upprätta åtgärdsprogram för vattenförekomsterna. Arbetet är indelat i sexårscykler med start från 2009.

Syftet med arbetet är att minst uppnå målsättningen ”god vattenstatus” i alla vattenförekomster senast 2015. För en del vatten föreslås förlängd tid för att uppnå god vattenstatus till 2021 (respektive 2027). Andra kvalitetskrav får fastställas om särskilda skäl finns till detta.

Vattenmyndigheten ska fastställa förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram senast den 22 december 2009. Remisstiden gäller till och med den 1 september 2009.

Sverige är indelat i fem vattendistrikt med var sin länsstyrelse som vattenmyndighet:

Norrbottn – Bottenvikens vattendistrikt

Västernorrland – Bottenhavets vattendistrikt

Västmanland – Norra Östersjöns vattendistrikt

Kalmar – Södra Östersjöns vattendistrikt

Västra Götaland – Västerhavets vattendistrikt

Tyresö kommun tillhör Norra Östersjöns vattendistrikt.

Remissen från Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt omfattar följande dokument:

1. Förslag till förvaltningsplan – sammanfattning av arbetet som utförts inom den första vattenförvaltningscykeln (2009-2015)
2. Förslag till miljökvalitetsnormer för vattenförekomsterna i distriktet
3. Förslag till åtgärdsprogram
4. Förslag till miljökonsekvensbeskrivning för åtgärdsprogram och förvaltningsplan.

I Tyresö omfattas följande ytvatten (vattenförekomster);

- sjön Drevviken
- Tyresåns vattendrag mellan Gudö och utloppet i Kalvfjärden (Follbrinksströmmen)
- Kalvfjärden
- Ällmorafjärden
- Vissvassfjärden
- Åvaviken
- Erstaviken
- Gränöfjärden

Kustvattnen och Drevviken håller en måttlig ekologisk status och måste uppnå god ekologisk status senast 2015. För vattendragsträckorna i Tyresån som håller otillfredställande ekologisk status och ska ha god ekologisk status uppnådd till 2015.

Eftersom det både praktiskt och ekonomiskt bedöms vara ogörligt att nå god ekologisk status till 2015 för Tyresös vattenförekomster så föreslår vattenmyndigheten att en tidsrespit ges till nästkommande sexårscykels slut, det vill säga till 2021 års utgång. Ur Tyresös synvinkel torde även god ekologisk status vara svår att uppnå inom denna sistnämnda tidram.

Förvaltningsplan

Många av vattenförekomsterna inom vattendistriktet är så övergödda att de riskerar att inte klara miljökvalitetsnormerna. Det saknas koppling mellan övergödningsproblemen och åtgärderna i sammanfattningen av åtgärdsprogrammet.

Miljökvalitetsnormer

För Tyresös del så ingår endast en vattenförekomst inom Tyresån (ARO 62), det är en del av Drevviken, som är den stora och uppsamlade bassängen i sjösystemet. Sjön har höga halter av såväl fosfor som kväve. Påverkan på sjön är stor såväl historiskt som i nutid på grund av stora mängder närsalter, om än i sakta sjunkande halter. Närsalterna härrör sig främst från jordbruk,

enskilda avlopp samt från dagvatten från trafik och tätortsområden.

För Drevviken är det svårt att hitta åtgärder som på bra sätt ger god renings-effekt på små ytor då sjöns närområden i hög grad är ianspråktagna av tät-ortsbebyggelse.

Vi ser därför att även med planerade insatser inom Tyresås vattenvårds-förbund för att fortsätta de kommungemensamma och pågående, ambitiösa förbättringsarbetena i vattensystemet så behövs medel att bekosta större gemensamma satsningar som är kommunövergripande och går över gränserna för respektive verksamhetsområde för kommunalt VA.

Att till 2021 uppnå målet om en god ekologisk status för våra vattenföre- komster med nuvarande resurser, såväl med kommunala som regionala resurser, ser vi som mycket svårt att uppnå, troligen även bortom 2021. Motsvarande förhållande gäller sannolikt för många andra övergödda och tätortsbelastade vattenförekomster varför en tillämpning av direktivet genom antagande av juridiskt bindande miljökvalitetsnorm för god ekologisk status kan försvåra genomförande av åtgärder och hur snart en bättre vattenstatus kan uppnås. Tyresö kommun yrkar därför, i likhet bland annat med Svenskt Vatten, på att ”god ekologisk status” fastställs som ett miljömål istället för en juridiskt bindande och svårtillämpad miljökvalitetsnorm. Tillämpningen av statusbedömningen som miljömål bedöms därför kunna resultera i mer ut- fört vattenmiljöarbete.

Samtliga vattenförekomster i Tyresås avrinningsområde har fått tidsfristen för åtgärder som leder till God ekologisk status förlängt med sex år till 2021, men även det målet kan i en del fall vara svårt att nå i detta expansiva och urbaniserade avrinningsområde.

Åtgärdsprogram

Dagvattenfrågan uppfattar vi behandlas alldeles för översiktligt i program- met. Åtgärder som behövs från kommunerna anges mycket summariskt och är inte tillräckligt konkretiserade. Tydligare direktiv efterlyses.

För vattenförekomster som delas mellan två eller flera kommuner behövs verktyg för att kunna på ett juridiskt korrekt sätt kunna samarbeta över olika va-verksamhetsområden. Detta för att kunna utföra större arbeten även utanför den egna kommunen för åtgärder som även gagnar den egna kommunens vatten positivt.

Vi vill särskilt poängtera vikten av att Vattenmyndighetens arbete med att ta fram riktlinjer för finansieringen av nödvändiga åtgärder på dagvattensidan i tätortskommunerna prioriteras. Det finns inga kostnadsberäkningar för föreslagna åtgärder inom dagvattennäten.

Det är mycket viktigt att Vattenmyndigheten under 2010 tar fram bra vägledningar för hur nödvändiga dagvattenåtgärder ska kunna finansieras.

Miljökonsekvensbeskrivning

Tyresö kommun har inga tillkommande synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen.
